

Broj: 01-02/2-2049/26 SK/AGO
Sarajevo, 21.07.2026. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BIH
PREDSTAVNIČKI DOM
n/r gđin Ivan Miličević, sekretar
n/r gđa Ajla Milišić Pepić, zastupnica

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primijeno: 23-07-2026			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	406	26

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
n/r gđa Edita Kalajdžić, sekretar

Predmet: Odgovor na inicijativu, dostavlja se-

Poštovani,

Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike je putem sekretara Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, aktom broj: 03-04-1028-1/2026 od 08.07.2026. godine, prosljeđen dopis sekretara Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine broj: 05/1-02-406/26 od 06.07.2026. godine, uz koji je dostavljena zastupnička inicijativa koju je uputila Ajla Milišić Pepić, zastupnica u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine. Predmetnom inicijativom predlaže se preispitivanje modaliteta smještaja djece s poremećajima u ponašanju, uz apel da se na Odjeljenju za dječiju i adolescentnu psihijatriju Psihijatrijske klinike Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu odobri dodatnih pet kreveta.

S tim u vezi, u okviru nadležnosti ovog Ministarstva ističemo da podržavamo predmetnu inicijativu, imajući u vidu da ona ukazuje na stvarni i dugogodišnji strukturni problem u oblasti zaštite djece i mladih s poremećajima u ponašanju i pridruženim psihičkim teškoćama. Naime, u postojećem sistemu ne postoji ustanova koja bi ovoj posebno ranjivoj grupi djece mogla istovremeno osigurati odgovarajuću socijalnu uslugu smještaja te specijaliziranu zdravstvenu uslugu dijagnostike, liječenja, kriznih intervencija i rehabilitacije. Upravo zbog nepostojanja takvog integrisanog modela zaštite djeca sa složenim potrebama nerijetko ostaju između različitih sistema, pri čemu nijedan od njih samostalno nije u mogućnosti u potpunosti odgovoriti na njihove potrebe.

Istovremeno je potrebno naglasiti da je dio predmetne inicijative koji se odnosi na odobravanje dodatnih kreveta na Odjeljenju za dječiju i adolescentnu psihijatriju Psihijatrijske klinike Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu u isključivoj nadležnosti institucija iz oblasti zdravstva, zbog čega se Federalno ministarstvo rada i socijalne politike ne može očitovati o organizacionim i kadrovskim pitanjima rada zdravstvenih ustanova. Međutim, imajući u vidu međusobnu povezanost sistema zdravstvene i socijalne zaštite u radu s djecom koja imaju složene razvojne, emocionalne i poremećaje u ponašanju, nesporno je da dostupnost odgovarajućih zdravstvenih kapaciteta neposredno utiče i na efikasnost funkcionisanja sistema socijalne zaštite.

U pogledu dijela inicijative koji se odnosi na preispitivanje modaliteta smještaja djece s poremećajima u ponašanju, ukazujemo da je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine u novembru 2024. godine donijela Rješenje o imenovanju Radne grupe za donošenje prijedloga mjera za adekvatno postupanje i tretman djece sa poremećajima u ponašanju („Službene novine Federacije

BiH", broj: 94/24), sa zadatkom da izradi i Vladi Federacije Bosne i Hercegovine dostavi prijedlog mjera za adekvatno postupanje i tretman djece kojoj je dijagnosticiran poremećaj u ponašanju i osjećajima koji se javljaju u djetinjstvu i adolescenciji kroz sistem zdravstvene i socijalne zaštite. Postupajući u skladu s navedenim zadatkom, Radna grupa je u septembru 2025. godine pripremila Prijedlog mjera za adekvatno postupanje i tretman djece sa poremećajima u ponašanju, koji je usvojen Zaključkom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj: 1586/2025 od 07.10.2025. godine. Navedeni dokument predstavlja prvi sveobuhvatni međusektorski pregled postojećeg stanja u ovoj oblasti te sadrži analizu ključnih izazova i prijedloge strukturnih mjera usmjerenih na unapređenje položaja djece s poremećajima u ponašanju.

Kao jedan od najizraženijih strukturnih nedostataka postojećeg sistema u navedenom je dokumentu prepoznato upravo nepostojanje specijalizirane ustanove za djecu i adolescente s poremećajima u ponašanju i drugim ozbiljnim teškoćama mentalnog zdravlja. U okviru provedene analize posebno je istaknuto da djeca i adolescenti kojima je potrebna specijalizirana dijagnostika, liječenje i rehabilitacija često ostaju bez odgovarajućeg mjesta na kojem bi im se mogla pružiti cjelovita i kontinuirana stručna pomoć. Posljedica takvog stanja jeste činjenica da se složeni zdravstveni problemi pokušavaju rješavati unutar sistema koji za to nisu ni organizaciono ni kadrovski uspostavljeni.

Iako se osnivanje ustanove za dijagnostiku, liječenje i rehabilitaciju djece i mladih s ozbiljnim teškoćama mentalnog zdravlja primarno nalazi u oblasti zdravstvene zaštite, posljedice nepostojanja takve ustanove neposredno se odražavaju i na sistem socijalne zaštite. U svakodnevnoj praksi centri za socijalni rad i ustanove socijalne zaštite sve se češće susreću s djecom čije stanje zahtijeva istovremeno provođenje zdravstvenih, psiholoških i socijalnih intervencija, pri čemu raspoloživi oblici socijalne zaštite mogu pružiti podršku u segmentu zbrinjavanja i socijalnog funkcionisanja, ali ne mogu preuzeti funkciju specijalizirane psihijatrijske dijagnostike, liječenja i rehabilitacije.

Iz navedenih razloga jedan od značajnih izazova postojećeg sistema predstavlja praksa smještaja djece s poremećajima u ponašanju u ustanove socijalne zaštite, iako njihove stvarne potrebe često prevazilaze mogućnosti takvih ustanova. Riječ je o djeci kod koje su poremećaji u ponašanju nerijetko praćeni ozbiljnim emocionalnim, razvojnim ili psihijatrijskim teškoćama, zbog čega im je potrebno multidisciplinarno liječenje i kontinuirani terapijski rad. Međutim, zbog nedostatka odgovarajućih zdravstvenih kapaciteta, sistem ih nerijetko usmjerava prema ustanovama socijalne zaštite koje nisu osnovane niti kadrovski osposobljene za provođenje specijaliziranog zdravstvenog tretmana.

Takav pristup ima višestruke negativne posljedice, kako za dijete i njegovu porodicu, tako i za funkcionisanje javnih sistema u cjelini. Nepostojanje specijalizirane ustanove rezultira time da:

- djeca ostaju bez pravovremene i sveobuhvatne dijagnostike, budući da značajan broj lokalnih zdravstvenih ustanova ne raspolaže dovoljnim brojem dječijih psihijatara, kliničkih psihologa i drugih stručnjaka potrebnih za cjelovitu obradu;
- liječenje nerijetko ostaje parcijalno, nedovoljno koordinirano ili u potpunosti izostaje zbog nepostojanja strukturiranih terapijskih programa koji bi objedinjavali psihijatrijski tretman, psihoterapijski rad, porodično savjetovanje, farmakoterapiju i psihosocijalnu rehabilitaciju;
- odgovornost za zbrinjavanje djece postepeno se prenosi na sisteme socijalne zaštite i obrazovanja, koji nisu nadležni za liječenje, nego za pružanje socijalne i odgojno-obrazovne podrške;

- institucionalno postupanje postaje pretežno krizno i reaktivno umjesto plansko, preventivno i stručno vođeno;
- roditelji i staratelji ostaju bez odgovarajuće stručne podrške upravo u periodima kada im je ona najpotrebnija.

Istovremeno, u ovakvim okolnostima nerijetko dolazi do preklapanja nadležnosti pojedinih sistema ili, suprotno tome, do izostanka pravovremenog postupanja, pri čemu odgovornost za pružanje odgovarajuće podrške nije dovoljno jasno razgraničena. Upravo zbog toga razvoj odgovarajućih zdravstvenih kapaciteta predstavlja jedan od ključnih preduslova za efikasnije funkcionisanje cjelokupnog sistema zaštite djece.

Imajući u vidu navedene razloge, usvojenim Prijedlogom mjera u okviru mjera za oblast zdravstvene zaštite predloženo je osnivanje specijalizirane ustanove za dječije i adolescentno mentalno zdravlje. Predložena mjera podrazumijeva planiranje, projektovanje i postepeno uspostavljanje javne ustanove na federalnom ili međukantonalnom nivou, namijenjene dijagnostici, liječenju, kriznim intervencijama i rehabilitaciji djece i mladih s ozbiljnim poremećajima u ponašanju i drugim psihičkim teškoćama.

Osnivanje ustanove ovakvog tipa predstavljalo bi značajan iskorak u unapređenju cjelokupnog sistema zaštite djece. Uz unapređenje dostupnosti specijalizirane stručne pomoći djeci i njihovim porodicama, njeno uspostavljanje doprinijelo bi rasterećenju centara za socijalni rad, ustanova socijalne zaštite, odgojno-obrazovnih ustanova i drugih službi koje se danas nerijetko suočavaju s problemima za čije rješavanje nisu ni stručno ni organizaciono osposobljene. Istovremeno bi se stvorili preduslovi za jasnije razgraničenje nadležnosti zdravstvenog, socijalnog, obrazovnog i pravosudnog sistema, kao i za uspostavljanje efikasnijeg modela međusektorske saradnje u radu s djecom i mladima sa složenim potrebama.

Slijedom svega navedenog, smatramo da predmetna zastupnička inicijativa, u dijelu koji se odnosi na preispitivanje modaliteta smještaja djece s poremećajima u ponašanju, ukazuje na jedan od ključnih strukturnih nedostataka postojećeg sistema podrške djeci i mladima s poremećajima u ponašanju i drugim ozbiljnim teškoćama mentalnog zdravlja. U tom smislu predmetna inicijativa u potpunosti je usklađena sa zaključcima i preporukama sadržanim u Prijedlogu mjera za adekvatno postupanje i tretman djece sa poremećajima u ponašanju, koji je usvojila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, te dodatno potvrđuje potrebu za nastavkom aktivnosti usmjerenih na razvoj specijaliziranih zdravstvenih kapaciteta i dalje unapređenje međusektorske saradnje između sistema zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja i pravosuđa radi osiguravanja sveobuhvatne, pravovremene i stručne podrške djeci i mladima sa složenim potrebama.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu
- a/a

MINISTAR
Adnan Delić